



## Коронавирус: Европейска пътна карта очертава насоката за преминаване към обща отмяна на противоепидемичните мерки

Брюксел, 15 април 2020 г.

Днес Комисията, в сътрудничество с председателя на Европейския съвет, представи европейска [пътна карта](#) за постепенна отмяна на противоепидемичните мерки, взети вследствие на разпространението на коронавируса.

Макар все още да сме в режим на активна борба с огнищата на заразата, необходимите извънредни мерки, предприети от държавите членки и от ЕС, вече дават резултат. Те забавиха разпространението на вируса и спасиха хиляди човешки животи. Тези мерки и съпътстващата ги несигурност обаче оказват драматично въздействие върху хората, обществото и икономиката и не могат да продължават неограничено във времето.

Председателят на Европейската комисия Урсула **фон дер Лайен** заяви: *Спасяването на човешки животи и защитата на европейците от коронавируса са основният ни приоритет. Същевременно трябва да започнем да гледаме напред и да се съсредоточим върху запазването на средствата за препитание. Въпреки че условията в държавите членки все още се различават значително, всички европейци с право се питат кога и в какъв ред е възможно да бъдат вдигнати противоепидемичните мерки. За отговорното планиране на място, установяващо разумен баланс между опазването на общественото здраве и функционирането на нашите общества, е необходима солидна основа. Ето защо Комисията изготви набор от насоки, критерии и мерки, които да послужат за основа на внимателно обмислени действия. Силата на Европа е в нейното социално и икономическо равновесие. Заедно се учим едни от други и помагаме на нашия Европейски съюз да излезе от кризата.*

Комисарят по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните Стела **Кириакиду** заяви: *За завръщането към нормалното положение след мерките на изолация във връзка с коронавируса ще е необходим внимателно координиран и европейски подход на държавите членки, основан на научните достижения и прилаган в дух на солидарност. От решаващо значение е нашите системи за здравеопазване да разполагат с лечебен капацитет в случай на увеличаване на новите случаи, да бъдат осигурени основни лекарства и оборудване и да бъде създаден капацитет за масово тестване и проследяване. Знаем, че този процес ще бъде дълъг и многоетапен и че последиците от тази безпрецедентна здравна криза ще бъдат дълготрайни. До намирането на ефективно лечение и ваксина ще трябва да се научим да живеем с този вирус. Но Европа отново ще стъпи на крака, задружна и единна. Това е единственият начин.*

Като отчита, че всяка държава има свои особености, европейската пътна карта установява следните **основни принципи**:

- **Подбирането на подходящия момент е от основно значение.** При преценката дали е настъпил моментът да се започне разхлабване на мерките следва да се прилагат следните критерии:

о **епидемиологични критерии**, които да показват трайно намаляване на разпространението на болестта и стабилизиране за продължителен период от време;

о **наличие на достатъчен капацитет на системите за здравеопазване**, например като се отчитат степента на запълване на интензивните отделения и наличието на медицински персонал и материали;

о **подходящ капацитет за наблюдение**, включително капацитет за масово тестване с цел бързо откриване и изолиране на заразените лица и капацитет за локализиране и проследяване.

- **Нуждаем се от европейски подход.** Въпреки че моментът и условията за отмяна на противоепидемичните мерки се различават в отделните държави членки, ние се нуждаем от обща рамка, която да се основава на:

о **достиженията на науката с фокус върху общественото здраве**, като се отчита, че премахването на ограничителните мерки изисква да се постигне баланс между ползите за общественото здраве и социалните и икономическите последици;

о **координация между държавите членки**, за да се избегнат отрицателни последици; Това е

въпрос от общоевропейски интерес.

о **уважение и солидарност**. Това е от съществено значение както за здравните, така и за социално-икономическите аспекти. Като минимум, преди да отмени мерките всяка държава членка следва да уведоми своевременно другите държави членки и Комисията и да вземе предвид тяхното мнение.

- **Поетапната отмяна на изолацията в домашни условия изисква съпътстващи мерки**, сред които:

о **събиране на хармонизирани данни и разработване на надеждна система за докладване и проследяване на лицата, между които е имало контакт**, включително с помощта на цифрови инструменти с пълно зачитане на неприкосновеността на данните;

о **увеличаване на капацитета за тестване и хармонизиране на методиките за тестване**. Комисията, като се консултира с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, днес [прие насоки](#) относно различните диагностични тестове за коронавирус и техните характеристики;

о **увеличаване на капацитета и устойчивостта на националните системи за здравеопазване**, по-специално за справяне с предвижданото нарастване на заразите след отмяната на ограничителните мерки;

о **по-нататъшно укрепване на капацитета за осигуряване на медицинско оборудване и лични предпазни средства**.

о **разработване на безопасни и ефективни лечения и лекарства**, както и разработване и ускоряване на въвеждането на ваксина, която да сложи край на коронавируса.

## **СЛЕДВАЩИ СЪПКИ**

В пътната карта са изброени **конкретни препоръки**, които държавите членки следва да обсъдят при подготовката за отмяна на протиепидемичните мерки:

- **Действията следва да се предприемат постепенно**: мерките следва да се отменят поетапно, като между отделните етапи трябва да изминава достатъчно време, за да се прецени въздействието.

- **Мерките от общ характер следва постепенно да станат целенасочени**. Например защита на най-уязвимите групи за по-дълъг период от време; улесняване на постепенното възобновяване на необходимите стопански дейности; засилване на редовното почистване и дезинфекция на транспортните центрове, магазините и работните места; замяна на общите извънредни положения с по-целенасочени действия от страна на правителството, за да се гарантират прозрачност и демократична отчетност.

- **Контролът по вътрешните граници следва да се отменя координирано**. Ограниченията за пътуване и граничният контрол следва да бъдат премахнати, след като епидемиологичната обстановка в граничните региони се уеднакви в достатъчна степен. През втория етап външните граници следва да бъдат отворени, като се отчита разпространението на вируса извън ЕС.

- **Възобновяването на стопанската дейност следва да се извърши постепенно**: съществуват няколко модела, които може да бъдат приложени, например дейности, подходящи за извършване чрез дистанционна работа, икономическо значение, работа на смени и др. Не трябва цялото население да се връща едновременно по работните си места.

- **Събиранията на хора** следва постепенно да бъдат разрешени, като се вземат предвид особеностите на различните видове дейности, като например:

1. училища и университети;
2. стопанска дейност (продажби на дребно), с евентуално степенуване;
3. мерки във връзка със социалните дейности (ресторанти, кафенета), с евентуално степенуване;
4. масови събития.

- **Усилията за предотвратяване на разпространението на вируса следва да продължат**, като се провеждат кампании за повишаване на осведомеността с цел насърчаване на населението да поддържа въведените добри практики за засилена хигиена и социалното дистанциране.

- **Ефектът от мерките следва да се наблюдава непрекъснато** и да се развие готовност за

връщане към по-строги противоепидемични мерки, ако е необходимо.

Постепенната отмяна на противоепидемичните мерки следва да бъде съпътствана от **стратегическо планиране на възстановяването** с цел съживяване на икономиката и продължаване на курса към устойчив растеж. Това включва създаване на условия за двойния преход към по-екологично и цифрово общество и извличане на всички поуки от настоящата криза във връзка с готовността и устойчивостта на ЕС. **За тази цел Комисията ще разработи план за възстановяване въз основа на преработено предложение за следващия дългосрочен бюджет на ЕС (многогодишната финансова рамка) и на актуализираната работна програма на Комисията за 2020 г.**

## КОНТЕКСТ

Комисията, в сътрудничество с председателя на Европейския съвет, разработи настоящата пътна карта в отговор на призива за координирана стратегия за излизане от кризата, отправен от [Европейския съвет на 26 март](#). При изготвянето ѝ е взет под внимание експертният опит на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и [групата от научни експерти](#), които консултират Комисията по въпросите, свързани с коронавируса. Разбира се, размисълът по тези въпроси се опира на научните познания, с които разполагаме днес, и следва да бъде преразгледан след постъпването на допълнителни данни и след хармонизирането на методите за измерване.

Успоредно с това Комисията продължава да мобилизира **финансиране за насърчаване на научните изследвания** в областта на разработването на ваксини, лечения и лекарства. Комисията също така работи с Европейската агенция по лекарствата за **рационализиране на регулаторните стъпки** — от клиничните изпитвания до разрешенията за търговия. Сред нейните приоритети е и насърчаването на [международното сътрудничество](#).

Освен това, за да помогне на държавите членки да се снабдяват възможно най-бързо с необходимото оборудване и материали, включително тестове, Комисията създаде **Клирингова къща за медицинско оборудване**, стартира **съвместни процедури за възлагане на обществени поръчки и създаването на резерв за извънредни ситуации чрез RescEU** и предложи да подкрепи националните системи за здравеопазване посредством [инструмента за спешна подкрепа](#).

## ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

[Връзка към съвместната пътна карта](#)

[Информационен документ: Съвместна европейска пътна карта за премахване на противоепидемичните мерки във връзка с коронавируса](#)

[Уебсайт относно мерките на Комисията във връзка с коронавируса](#)

IP/20/652

Лица за контакти с медиите:

[Eric MAMER](#) (+32 2 299 40 73)

[Dana SPINANT](#) (+32 2 299 01 50)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)

Related media

 [Press conference of Ursula von der Leyen, President of the European Commission, and Charles Michel, President of the European Council, on the EU's response to the COVID-19 \(coronavirus\) crisis](#)